

QP CODE

H2005

Enrollment Number: .....

Name: .....

MA DEGREE EXAMINATIONS, JANUARY 2026

Fourth Semester

M.A. Sanskrit Language and Literature

M23SN11DC – काव्यशास्त्रम् 2

(2023 July admissions)

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः। संस्कृतलेखने देवनागरीलिपि उपयोक्तव्या।

(Answers should be written in Sanskrit using Devanagari script)

Time: 3 Hours

Max Marks: 70

Section A

एकखण्डिकया केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. नाट्यशास्त्रे कस्मिन् अध्याये रसः निरूपितः अत्रोक्तं रससूत्रं किम् ?
2. ध्वन्यालोके काव्यस्यात्मा कः इति प्रतिपादयति ?
3. ध्वन्यालोके कति उद्योताः सन्ति ? ध्वन्यालोकस्य मुख्यव्याख्याता कः ?
4. 'ध्वनिः द्विप्रकारः प्रकाशितः' । प्रकारनामौ निखत ।
5. कुन्तकविरचितस्य अलङ्कारशास्त्रग्रन्थस्य नाम किम्?
6. वर्णविन्यासवक्रतायाः प्रकाराः के ?
7. कुन्तकमते साहित्यस्वरूपं किम् ?
8. वक्रोक्तिरित्यस्य कोऽर्थः, यो हि काव्यजीवितमस्ति ?

(2X5=10)

Section B

एकपुटेन केषाञ्चित् षड्प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

9. अभिनवभारति इति व्याख्यानस्य परिचयं कुरुत ?
10. 'तेन ब्रूमः सहृदयमनःप्रीतये तत्स्वरूपम्' इति कारिकांशो व्याख्येयः ?
11. प्रतीयमानार्थेन वाच्यवाचकयोः सम्बन्धं ध्वन्यालोककारमतानुसारं प्रतिपाद्यताम् ?

12. वाचकत्वाश्रयेण इव गुणवृत्तिः व्यवस्थिता निरूपयत ?
13. प्रबन्धवक्रतां निरूपयत ।
14. वक्रोक्तेः वैशिष्ट्यं किम् ?
15. काव्यबन्धः कथं धर्मादिसाधनोपायाः भवति ?
16. दण्डीमते महाकाव्यलक्षणं लिखत ।
17. 'द्वौ सम्मिलितौ काव्यं' कौ द्वौ? कथम् ?
18. ध्वनिलक्षणं विवृणुत ।

(5X6=30)

Section C

केषाञ्चित् द्वयोः प्रश्नयोः निबन्धात्मकं उत्तरं लिखत।

19. व्यङ्ग्यार्थस्य प्राधान्यं ध्व्यालोकोक्तदिशा विवृणुत ।
20. ध्वनिविभागाः के ? विशदयत ।
21. वक्रताप्रकारान् विवृणुत ।
22. संस्कृतालङ्कारशास्त्रे कुन्तकस्य प्राधान्यं किम् ? विशदयत ।

(15X2=30)